

sem, quadam vice tempore Hellini abbatis, nobis A presentibus et quantum Dominus dedit adnitentibus, reformata est : cæterum ordo rei videtur exigere ut prius causam litis, deinde pacis evolva-
mus. Hominem Sancti Theoderici quem dicunt Aldricum Malet, Gerardus cepit, ac diu carcerali discretionem vexatum, tandem decem libris redimi cogit. Abbas vero, et per se, et per episcopum Laudunensem, per nos etiam, hominem suum rationabiliter requisivit; sed neque abbati, neque episcopo, neque nobis, Gerardus eum reddere vel commendare voluit. Unde et ab episcopo cujus parochianus erat, sententia excommunicationis in ipsum et totam ejus domum prolata est, et a nobis nihilominus confirmata. Præterea quamdam terram habet ecclesia apud Melphi, scilicet quæ fuit pagani Hastamorsel et Odardi Cervi; de qua, quod de feodo suo esset, Gerardus asseruit : et ideo eam vel suam esse, vel ab ipso debere teneri contendit. In terra et de terra ecclesie a mercatoribus vini guionagium duobus annis violenter extorsit. De vinea quadam in Chocheiis, quæ fuit Heberti, sibi singulis annis vini dimidium medium deberi dixit. Apud Chalon scabinos qui in placitis suis judicia facerent, contra loci consuetudinem; noviter instituit. Torcularia in eadem villa, in terra propria, unum vel plura ad libitum suum, ecclesia ab antiquo solide et quiete (sic) habuit. Ad hæc tamen ne quis causa premendi accederet, ille prohibuit. Super his igitur, inter abbatem et ipsum aliquandiu stetit altercatio, dum abbas audientiam quæreret, ad quam ille venire recusabat. Tandem autem, Domino adjuvante et studiis nostris cooperante, ambo in curiam nostram pacis gratia pari assensu convenere : ubi per os domni Hugonis Cossiart, compositio quæ sequitur aperte coram omnibus est determinata, et utrinque

collaudata, ac sic ad effectum usque perducta. De decem libris supra dictis, abbas centum solidos condonavit; centum vero hæc conditione retinuit, ut si forte aliquando pacem adversus ecclesiam Gerardus in aliquo fregerit, post factam submonitionem nisi infra quindecim dies satisfecerit, et damnum restituerit, statim sine reclamatione, sine retractatione, eidem cui nunc subiacebat excommunicationis sententiæ tam ipse quam domus ejus tota subiacet donec cum recenti damno et hos centum solidos restituerit. Terram quæ fuit pagani Astamorsel et Odardi Cervi guirpivit, et se amodo contra omnes ecclesie guarandum fore repromisit. Guionagium illud amplius non accipiet, et de eo quod acceperat xii nummos reddidit. De vinea prædicta B vinum non exiget. Scabinos deposuit. De torcularibus quæ cessare coegerat, errorem suum recognovit, pro certo recognoscens quod in terra Sancti Theoderici quæ est apud Chalon nihil juris haberet, adeptusque veniam de præteritis se a modo nullam contradictionem, nullumque prorsus impedimen-
(sic), ad torcularia prædicta venientibus, illaturum, devote pollicitus est. Ista compositio, sicut prædiximus, Remis in præsentia nostri, coram testibus, qui infra adnotantur, determinata est, et postea in capitulo Sancti Theoderici, Gerardo præsentem et absolutionem humiliter postulante, coram testibus qui et ipsi per se inferius adnotantur, recitata. Odo abbas Sancti Remigii : Gervasius cantor, Boso, Guido, Rogerus de Castello, Hugo Cossiars, Thomas de Rohaiz, Hugo de Manso, Helyas.

Testes de capitulo :

Guiricus decanus, Helyas, Obertus, Hugo de Manso, Tebaldus Linotet, Odardus Hairicus, Thebaldus Guichardus, Robertus, Enaldus de Melphi, Pontius de Tilia, Nicolaus.

ANNO DOMINI MCXXXVII.

S. OLDEGARIUS TARRACONENSIS ARCHIEPISCOPUS

NOTITIA

(ANTONIO, *Bibliotheca Hispana vetus*, t. II, p. 20)

B. Oldegarius, qui Barcinonensis domo, natus anno 1060, patriæ urbis fuit episcopus (1), atque eodem tempore aliquot annis Tarraconensis archiepiscopus, tandemque sanctitate et miraculis inelytus, obiit sexta die Martii 1136, ætatis suæ LXXVI.

(1) Oldegarii Vitam anno 1760 edidit Cl. Mat- D apud Joannem Nadal in *Nominib. et Actis episcopi*.
thæus Aymerichus, amicus olim noster, Barcinone *Barcinon.*, a pag. 318, ignoscendus sub initium

Vitam resque ab eo gestas descripsit Antonius Joannes Garsia Caralps, canonicus pœnitentiarius in Ecclesia Barcinonensi (2). At prior eo anonymus laudatur ejusdem Vitæ scriptor canonicus Ecclesiæ Gerundensis, ut ex Francisco Diago in *Historia comitum Barcinonensium*, et Jacobo Rebullosa, qui et is Vitam viri hujus sanctissimi nobis post alios dedit, monuerunt ad sextam Martii diem in Actis Sanctorum PP. Henschenius et Papebrochius. Anonymi Vita ista reperta fuit in archivo Ecclesiæ Barcinonensis, ubi sanctum ejus corpus in veneratione magna habetur, teste Antonio Dominico lib. II *Historiæ Sanctorum Cataloniæ* pag. 75.

[Duas hujus sanctissimi præsulis epistolas edidimus nos tom. II *Collect. Max. Conc. Hisp.*, alteram Raymundo Ausonensi episcopo (5), alteram Innocentio II papæ directam. Quarum posterior a nobis primum luce donata. Consulit in ea Innocentium circa consecrationem episcopi Barbastrensis a canonicis electi. CARDINALIS DE AGUIRRE.]

pag. 525, quo loco pro *Innocentii II*, uti scriptum oportuit, *Callixti II*, qui septennio ante obierat, nomen parum advertenti excidit. Binas item alias, atque ex iis posteriorem hactenus ineditam, divulgavit cl. Florezius t. XXIX pœsthūmo, pag. 472 et 492. Vid. card. Aguirrius t. III *Concil. Hisp.* pag. 542 vet. edit. Apud Martenium t. I vet. Scriptor. et monum. col. 717, exstat: *Oldegarii Tarraconensis charta per quam dat pauperibus lectos et pannos clericorum defunctorum VII Kal. April. ann. XXV regis Ludovici* (Christi 1152).

(2) Barcin. edita 1617 in-8°.

(3) Consuluerat Oldegarium Raymundus de juvene, qui puer cum esset puerum ludens colludentem impegerat ad casum ex quo vulneratus fuit; post dies autem non multos, cum jam e vulnere

convaluisset, in languorem recidens defunctus est: utrum irregularis censendus esset? Respondet autem: *Quoniam beati Augustini et aliorum doctorum consilia nos edocent, talia incerta in meliorem partem interpretari debere: de confidentia Dei, cujus misericordia melior est super vitas, præsumentes: hunc bonæ indolis juvenem laudamus in Ecclesia Dei ad minores ordines posse provehi; ac deinde ad sacros gradus, si laudabilis ejusdem vita et honesta morum conversatio cum ætate proficiens ipsum canonico tempore acceptabilem commendaverit: paucis his sese in Scriptura et Patribus, atque in utroque etiam jure non vulgariter versatum exhibens. Videndum dubium non dissimile apud J. C. Paulum l. xxx, § 4, ff. ad legem Aquæ*

S. OLDEGarii

EPISTOLA AD INNOCENTIUM II PAPAM.

(Vide inter epistolas variorum ad Innocentium, Patrologiæ tom. CLXXIX.)

S. OLDEGarii EPISTOLA

AD RAYMUNDUM EPISCOPUM AUSONENSEM, SUFFRAGANEUM SUUM.

(Circa annum Christi 1125.)

Respondet consultationi circa puerum ludentem, qui alium impedivit, ita ut caput ejus frangeretur, etc., an irregularis habendus sit.

[Cardinalis d'AGUIRRE, *Concil. Hispan.*, III, 540.]

OLLEGARIUS Dei gratia Tarraconensis archiepiscopus, venerabili fratri RAYMUNDO Ausonensi episcopo, salutem.

De juvene illo super quo me consulistis ut vobis consulerem, qui puer puerum ludens ludentem impedivit ad casum quod caput frangeretur, hoc nobis respondendum videtur. Quoniam ille vulneratus postmodum, ut fertis, convaluit, et post dies multos in languorem recidens defunctus est, rem quidem dubiam certa determinare sententia minime possumus. Ambiguum namque videtur, utrum ex occasione vulneris aut ex incuria, aut ex aliquo, ut assolet, accidenti recidivus, eum languor oppreserit.

erum quoniam beati Augustini et aliorum doctorum consilia nos edocent talia incerta in meliorem partem interpretari debere; de confidentia Dei, cujus misericordia melior est super vitas, præsumentes, hunc bonæ indolis juvenem laudamus in Ecclesia Dei ad minores gradus posse provehi. Si vero laudabilis vita et honesta morum conversatio cum ætate proficiens, ipsum canonico tempore acceptabilem commendaverit, sacros nihilominus gradus, mediante Dei gratia sortiri poterit.

Ollegarius archiepiscopus subscripsi.

Raymundus Dei gratia, Ausonensis episcopus.